

РЕШЕНИЕ

№ 20916

гр. София, 17.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 09.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6357** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 46, ал.1 от ЗЧРБ и чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Е. С. Х., гражданин на Б., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], срещу Заповед № 365з-6458/11.09.2023 г. за налагане на принудителна административна мярка (ПАМ) "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна", издадена от ЗА директора на ОД МВР-В..

Първоначално делото е образувано пред Административен съд – Хасково, откъдето е изпратено по подсъдност, тъй като жалбоподателката няма постоянен или настоящ адрес в Република България. Към момента на подаване на жалбата се сочи, че е настанена в СДВНЧ Любимец.

В жалбата се твърди незаконосъобразност на издадения акт – постановен при нарушение на чл.146, т.3, т.4 и т.5, вр с чл.59, ал.2, т.4 от АПК. Твърди се, че заповедта не е била надлежно връчвана на жалбоподателката, тъй като същата ѝ станала известна едва на 28.05.2024 г. при връчването на други административни актове, а именно Заповед № 365з-3766/17.05.2024 г. и Заповед № 365з-3767/17.05.2024 г. Моли съда да отмени обжалвания акт.

В съдебно заседание, жалбоподателката, чрез служебно назначения процесуален представител адв. В., моли съдът да уважи жалбата по изложените в жалбата и писменото становище от 05.12.2024 г. съображения. Поддържа, че обжалваният административен акт е незаконосъобразен, като издаден при нарушение на административнопроизводствените правила. Моли за отмяна на административния акт.

Жалбоподателката /лично и чрез преводач от/на руски език/ сочи, че прекратяването на производството по заявление за продължително пребиваване в Република България с решение №365000-37112/23.8.2022г. е незаконосъобразно, тъй като същото е постановено, след като

административният орган е приел, че е налице развод между нея и съпруга ѝ – български гражданин. В тази връзка пояснява, че се касае за сключен брак в Б., който не е прекратен от беларуският съд, тъй като за последен път е била там през месец септември 2021 година. Счита, че заповедта е незаконосъобразна, тъй като бракът ѝ не е прекратен в Б., а е валиден, за което е представила доказателства. На следващо място сочи, че през 2023 година не е била във В. и нищо не е подписвала. Заявява, че във връзка със заявлението ѝ за постоянно пребиваване, подадено от [населено място], са ѝ връчени документи на 23.08.2022 г. - заповед и решение без сертифициран преводач, което счита за второ нарушение. Заявява, че повече от пет години живее и работи в България, а сега животът ѝ е разбит. Споделя за „извънредна ситуация“, създадена от съпруга ѝ. Пояснява, че с голям труд си подредила живота във В., където работела в офис, която трудова ангажираност също не е съобразена от органа. Споделя, че иска да се върне към нормалния си живот, чувства се зле, тъй като не се е обръщала към социалните служби и всичко решавала сама по някакъв начин. Твърди, че е специалист по действащи международни договори и моли съда да ѝ разреши да се върне към нормалния си живот.

Ответникът - директорът на Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи /ОДМВР/ - В., не се явява и не изпраща процесуален представител. По делото е представено писмено становище от 06.12.2024 г., с което ответникът поддържа доводите си за законосъобразност на обжалваната заповед, изложени в становище от 28.10.2024 г., в което сочи, че са налице материалните предпоставки за издаване на обжалваната заповед. Възражава срещу твърдението на жалбоподателката, че е допуснато нарушение като не ѝ е назначен преводач в административното производство, тъй като не разбира български език. Моли съдът да потвърди обжалваната заповед. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд София - град, I отделение, 6-ти състав, като взе предвид изложените от страните доводи и становища и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

От приложеното по делото удостоверение за граждански брак /л.26/ е видно, че Е. С. Х. е гражданин на Б., [дата на раждане], както и, че на 08.04.2016 г. в района на [населено място], Република Б., е сключила граждански брак с С. И. М. – български гражданин.

В докладна записка № УРИ 12556р-2595/01.12.2023 г., издадена от началник на сектор „Миграция“ /л.35 от приложението/ е посочено, че на 26.05.2019 г., Х. влиза в Република България с дългосрочна виза тип „D“, издадена на осн. чл.24, ал.1, т.18 от ЗЧРБ. Посочено е, че на 12.07.2019 г., в ОДМВР [населено място], беларуската гражданка е подала заявление № 567 за придобиване на статут за продължително пребиваване, като съпруга на български гражданин, с когото живее в [населено място] пазар, [улица]. По цитираното заявление, с решение на директора на ОДМВР – Шумен ѝ е разрешен срок за пребиваване до 12.07.2020 г., продължен на осн. чл. 24, ал.5 от ЗЧРБ /при условията на прекратен брак/ до 12.07.2021 г. по заявление № 372000-11934/24.06.2020 г.

По делото са приложени копия на издадената на Х. виза тип „D“, издадена на осн. чл.15, ал.1 /чл.24, ал.1, т.18 от ЗЧРБ, със срок на валидност от 17.05.2019 г. до 17.11.2019 г. /л.19/ и от разрешение за пребиваване на територията на Република България със срок на валидност от 21.07.2021 г. до 21.07.2022 г. /л.35/.

На 22.06.2022 г. в сектор „Миграция при ОДМВР - В., Е. Х. е подала заявление за предоставяне на право за продължително пребиваване, рег. № 2084/22.06.2022 г. на осн. притежавана виза по чл.15, ал.1 ЗЧРБ /л.176/.

С решение № УРИ 365000-37112 от 23.08.2022 г., директорът на ОДМВР В. е прекратил

административното производство за предоставяне право на продължително пребиваване в Република България по заявление № 2084/22.06.2022 г. За да прекрати процедурата по издаване на разрешението, директорът се е позовал на извършена проверка, от която било установено в телефонен разговор със С. М., че заявителката не живее с него, както и че от месец май 2022 г. бракът му с нея е прекратен с решение на Районен съд - [населено място] пазар. На следващо място, в мотивите на решението е посочено, че с писмо УРИ 125560-1617/07.07.2022 г., Х. изразила желание подаденото от нея заявление за предоставяне на право на продължително пребиваване по чл.24, ал.1, т.18 от ЗЧРБ да бъде преразгледано на осн. чл.24, ал.1, т.4 опт ЗЧРБ като чуждестранен специалист, пребиваващ в страната по силата на международен договор за сътрудничество между Икономическия университет - В. и Беларуския национален технически университет. Посочено е, че административният орган е изискал официален документ от заявителката, от който да следва, че същата е страна по цитирания международен договор, но такъв не бил предоставен в срока по чл.14, ал.2 от ППЗЧРБ. С тези мотиви, процедурата по заявление за предоставяне на право за продължително пребиваване, рег. № 2084/22.06.2022 г. е прекратена. Това решение е влязло в сила с решение №2084/2022 г. на Административен съд – Варна.

На 11.09.2023 г. до ОДМВР- В. е изготвено предложение за налагане на принудителна административна мярка на чужд гражданин по чл.41, ал.2 от ЗЧРБ № УРИ 365p-52172 от началник сектор „Миграция“ при ОДМВР – В. /л.20 от приложението/ в което е посочено, че Е. Х. е пребивавала на легално основание в Република България до 12.07.2022 г. Във връзка с изискването по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ е посочено като установено, че Х. пребивава в България от 26.05.2019 г. Същата попада в категорията „уязвими лица“ като самотен родител на непълнолетната си дъщеря Е. Х., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Б.. Посочено е, че като баща на Е. е вписан Й. Х., но в справката, издадена от Отдел за регистрация на актове за гражданско състояние на [населено място], съдържаща сведения от записа на акта за раждане било посочено, че записът за баща на Е. в акта за раждане е извършен на основание заявление на майката, която не е сключила брак. Посочено е, че в хода на административната проверка не е установено наличие на производства по ЗУБ. На следващо място е посочено като установено, че Х. е разведена, както и че е подала още две заявления за разрешение за продължително пребиваване на 23.06.2023 г. и на 11.08.2023 г., по които е постановен отказ. Е. Х. е уведомила административният орган, че от 11.08.2023 г. е с настоящ адрес в [населено място], [улица]. В тази връзка, до група „Миграция“ Шумен е изпратено писмо от ОДМВР В., с което се иска група „Миграция“ да снесе сведения от Х. за съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата ѝ по произход. Посочено е, че от сметите на 05.09.2023 г. писмени сведения от чуждата гражданка станало ясно, че същата поддържа контакти по телефона с майка си, която живее в [населено място], Б., както и че притежава апартамент в [населено място], който е отдала под наем, за да се издържа в България. На следващо място, в предложението е посочено, че началника на сектор „Миграция“ не разполага с информация чужденката да страда от сериозни заболявания. Твърди се, че на осн. чл.26, ал.1 от АПК, чуждата гражданка била уведомена за започналото срещу нея административно производство за налагане на ПАМ „Връщане до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“ с Уведомление № УРИ125560-2470/14.07.2023 г. Относно връчването на цитираното уведомление, в предложението за налагане на ПАМ е посочено, че за да бъде връчено, служители на Сектор „Миграция“ са посетили тогавашния адрес на Х. – [населено място], [улица], където лицето не било установено. На същия адрес било залепено съобщение № УРИ 125560-2407/14.07.2023 г. по реда на чл.18, ал.9 от АПК. Съобщението било изпратено и по пощата с обратна разписка, а адресът

[населено място], [улица] бил посетен двукратно от служители, които на 09.08.2023 г. регистрирали пратката като непотърсена. Посочено е, че съобщението било качено и на таблото за съобщения на сектор „Миграция“ – В. на 14.07.2023 г. и свалено на 22.08.2023 г. Отбелязано е, че до момента на изготвяне на предложението от чуждата гражданка не са постъпвали искания и възражения. С оглед на така представените факти и обстоятелства, до директора на ОДМВР – В. е направено предложение за налагане на принудителна административна мярка „Връщане до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“.

Въз основа на цитираното предложение е издадена обжалваната в настоящото производство Заповед № 365з-6458/11.09.2023 г. за налагане на принудителна административна мярка "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна" от ЗА директора на ОД МВР-В. /л.54/. В мотивите на заповедта е посочено, че процедурата по подаденото от Е. Х. заявление № 2084/22.06.2022 г. за предоставяне на право на продължително пребиваване е прекратена с решение № 365000-37112/23.08.2022 г., издадено от директора на ОДМВР – В. и влязло в сила на 08.06.2023 г. с определение № 3278/13.04.2023 г. на АССГ, оглед на което лицето е следвало да напусне Република България в срок до 08.06.2023 г., което не е сторило. С горните аргументи, на Е. Х. е наложена ПАМ "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна", което да се осъществи до страната на произход Б.. На осн. чл.39а-б, ал.1 от ЗЧРБ, административният орган е определил 30-дневен срок за изпълнение на ПАМ. В диспозитива на заповедта е посочено и обстоятелството, че Е. Х. придружава непълнолетното си дете Е. Х., [дата на раждане], гражданка на Б.. Видно от отбелязването върху заповедта, същата е предоставена за запознаване на адресата на 28 май 2024 г. Според ръкописния текст върху заповедта, Е. Х. не е съгласна с решението, с което е прието, че бракът ѝ с български гражданин е прекратен. Няма отбелязване, че заповедта е връчена на лицето.

По делото е приложено съобщение № УРИ 125560-2932/11.09.2023 г. /л.32 от приложението/ за връчване на Заповед № 365з-6458/11.09.2023 г. за налагане на принудителна административна мярка "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна" върху което има следния ръкописен текст „не съм согласен с решение отказвам се да подписвам, получих на 18.09.2023 г.“ без подпис или имена на автора.

Видно от приложените пред Административен съд – Хасково писмени доказателства, с докладна записка № УРИ 12556р-2595/01.12.2023 г. /л.37 от приложението/, изготвена от началник сектор „Миграция“ при ОДМВР В., принудителното изпълнение на Заповед № 365з-6458/11.09.2023 г. за налагане на принудителна административна мярка "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна" е отложено след 25.03.2024 г. /датата, на която дъщеря ѝ Е. Х. ще навърши пълнолетие/.

В настоящото производство е представена медицинска документация с писмо от 25.10.2024 г./л.90/, видно от която жалбоподателката страда от хипотиреоидизъм и хипертония.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав направи следните правни изводи:

Жалбата е депозирана в законоустановения срок, от легитимиран субект – адресат на оспорения акт и при наличие на правен интерес, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 44, ал. 1 от ЗЧРБ, принудителните административни мерки се налагат със заповед на посочените в правната норма длъжностни лица. Връщането до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна е принудителна административна мярка по чл. 39а ал.1, т. 2 от ЗЧРБ. Въпреки дадените на ответника указания, при извършена служебна проверка

относно законосъобразността на оспорената заповед на основанията по чл. 146 АПК, съдът констатира, че същият не е представил доказателства за компетентност. Процесната заповед е издадена от комисар А. М. - ЗА директора на ОДМВР – В. с отбелязване, че същият е упълномощен със заповед № 365з-6319/05.09.2023 г. на директора на ОДМВР В.. Цитираната заповед, с която е упълномощен издателят на оспорената заповед комисар М. обаче не е представени нито в хода на производството пред настоящата инстанция, нито в производството пред АС – Хасково.

На следващо място, съдът намира, че оспорената заповед е издадена при допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. В хода на административното производство по издаване на оспорената заповед, видно от изнесените в предложението за налагане на ПАМ данни, ОДМВР – В. е била уведомена на 11.08.2023 г. лично от жалбоподателката за промяна на настоящия ѝ адрес като е посочила адреса, на който живее, а именно: [населено място], [улица]. Независимо от това, ответникът не е проявил необходимата процесуална активност, в нарушение на задължението му по чл.26, ал.1 от АПК като не е предприел всички възможни начини за връчване на съобщенията по чл.18а от АПК, за да я уведоми за започналото срещу нея производство по издаване на ПАМ „Връщане до страната на произход“. Прави впечатление, че след узнаване на новия адрес на жалбоподателката, ответникът не я е уведомил за започналото срещу нея производство, както на посочения адрес в [населено място], така и чрез група „Миграция“ Шумен, до която с писмо от 04.09.2023 г. е изискал снемане на писмени сведения от Х. за целите на производството. С описаното поведение, административният орган е възпрепятствал правото на защита на жалбоподателката в административното производство по издаване на оспорената заповед.

На следващо място, противно на изявленията на ответния орган в становищата до настоящата инстанция, че беларуската гражданка владее добре български език, от ръкописно положените от същата възражения върху част от доказателствата е видно, че не разбира в достатъчна степен съдържанието на връчените ѝ от ответника писмени документи, в това число личи и неразбиране на съдържанието на оспорената заповед. Видно от ръкописното отбелязване върху заповедта, Е. Х. сочи, че не е съгласна с решението, с което е прието, че бракът ѝ с български гражданин е прекратен, което обстоятелство е неотнормосимо към конкретното производство. Въпреки това, липсват доказателства административният орган да е предложил ангажирането на преводач, за да гарантира правата на жалбоподателката в административния процес.

При издаване на оспорения административен акт е нарушен и материалния закон.

Съдът счита, че издадената заповед е немотивирана, като издадена, без да са спазени императивните разпоредби на чл. 44, ал.2 от ЗЧРБ и без да са изложени мотиви за визираните в нормата обстоятелства. Това не дава възможност на съда да извърши преценка за съответствие на наложената мярка с целта на закона и дали с нея не се засяга в недопустима степен правото на жалбоподателя по чл.8 от ЕКПЧ.

Органът е наложил принудителната административна мярка, като се е позовавал на чл.41, т.2 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба връщане се налага, когато чужденецът не напусне страната до изтичане на разрешения му срок или в сроковете по чл.39б от ЗЧРБ.

По силата на чл. 44, ал.2 от ЗБРБ, при налагане на принудителните административни мерки компетентните органи отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца на територията на Република България, категориите уязвими лица, наличието на производства по ЗУБ или производства за подновяване на разрешение за пребиваване или друго разрешение, предоставящо право на пребиваване, семейното му положение,

както и съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата по произход на лицето. За прилагането на принудителна административна мярка не е достатъчно срещу лицето да е налице влязло в сила решение, с което е прекратена процедура по заявление за предоставяне на право на продължително пребиваване, а следва административният орган при налагане на ПАМ задължително да отчете семейното положение и съществуването на семейни, културни и социални връзки с държавата по произход на лицето. Целта на закона е да бъдат изяснени всички факти, които имат значение относно съществуването или несъществуването на "установяване" за постоянно или "желание" за постоянно установяване на територията на страната, т.е. създаване на трайни връзки със страната, за което се черпят аргументи и от чл. 15, ал.1 и чл. 25, ал.1, т.4, 6, 8, 13 и 16 ЗЧРБ.

Съдът намира, че независимо от позоваването на органа на приетите като установени факти и обстоятелства по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ в предложението за налагане на процесната ПАМ, същият не е изпълнил задължението си да изследва, анализира и отчете всички относими факти и обстоятелства, за да обоснове правните си изводи. В този смисъл липсват данни за изясняване на статуса на дъщерята на жалбоподателката. Предвид установеното обстоятелство, че жалбоподателката е самотна майка и единствено тя полага грижи за дъщеря си, то органът е следвало да проучи дали след навършване на пълнолетие на Е. Х. /на 25.03.2023 г./ същата е продължила да посещава училище и да получава издръжка за основните си нужди от жалбоподателката, т.е. дали жалбоподателката е продължила да попада в категорията „уязвими лица“. Не е изследван в достатъчна степен въпросът с трудовата ангажираност на жалбоподателката в Република България. Съдът обръща внимание, че невладеенето на български език в достатъчна степен също е възпрепятствало разбирането на правата и задълженията на жалбоподателката в административното производство. По делото има достатъчно доказателства, в т.ч. писма от двата университета в уверение на това, че жалбоподателката е определена за експерт на територията на Република България, както и твърдения, от Х., че работи в частна фирма, които не са анализирани. На следващо място, при обсъждане на обстоятелствата по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ, липсват данни органът да е изискал информация относно здравословното състояние на жалбоподателката, поради което твърдението, че „не разполага с информация чужденката да страда от сериозни заболявания“, не го освобождава от задължението му да изиска такава информация, за да изпълни задълженията си по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ и да направи анализ преди да се произнесе с административен акт.

Вярно е, че към момента на издаване на заповедта, жалбоподателката е незаконно пребиваващ в страната гражданин. С оглед на това тя може да бъде адресат на принудителна административна мярка по чл. 41, т. 2 ЗЧРБ, но разпоредбата на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ задължава административния орган, при прилагане на принудителната мярка, в т. ч. и на принудителната мярка "връщане", да отчита всички релевантни за индивидуалната преценка факти и обстоятелства като спазва принципите на пропорционалност и ефективност.

С оглед на това оспорената заповед е издадена без органът да е преценил налице ли са факти и обстоятелства, които биха могли да доведат до нарушаване на правото на личен живот по смисъла на чл. 8 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) на жалбоподателката. Правото на личен живот е гарантирано от конвенцията право, което органът е длъжен да съблюдава. Безспорно е, че то не е

абсолютно право, и може да бъде предмет на ограничения, наложени от държавата, но само, когато ограничението е предвидено в закон и е необходимо в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. Нито една от сочените хипотези в случая органът не твърди, че е налице.

В конкретния случай, наложената мярка е в противоречие с нормата на чл.44, ал.2 ЗЧРБ, явява се несъразмерна предвид нормата на чл. 6 от АПК и чл. 8 от ЕКПЧОС, поради което са налице основанията по чл. 146, т.1, 3, 4 и 5 от АПК за отмяна на оспорената заповед.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I –во отделение, 6-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 365з-6458/11.09.2023 г. за налагане на принудителна административна мярка "Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна", издадена от директора на ОД МВР-В., с която на осн. чл.41, т.2 във вр. с чл.44, ал. 1 ЗЧРБ, на Е. С. Х., гражданин на Б., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН] е наложена ПАМ „Връщане до страната по произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“ и на основание чл. 39б от ЗЧРБ ѝ е определен 30-дневен срок за доброволно изпълнение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ